

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/53/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215010180
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Tencer
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2215010180.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Tencera a sudcov JUDr. Daniely Šramelovej a JUDr. Martina Žovinca v trestnej veci obžalovaného ml. I. F., pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 15.6.2015, č.k. 1T/47/2015-108, na verejnom zasadnutí dňa 18.2.2016, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom zo dňa 15.6.2015, č.k. 1T/47/2015-108 rozhodol tak, že obžalovaného ml. I. F. podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, keďže nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede číslo 1Pv 51/14 oslobodil zo skutku, ktorý mal spáchať tak, že dňa 03. januára 2014 v čase okolo 13.30 hodine v obci U. na D. č. XXX, okres Y. F., v maštali nachádzajúcom sa za rodinným domom na uvedenej adrese, pod hrozbou násillia prikázal maloletému X.. N., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom U. na D. č. XXX, okres Y. F., aby si vyzliekol nohavice, inak ho zbije a následne začal maloletého obchytkávať na intímnych častiach tela a donútil maloletého k análnemu styku,

teda hrozbou bezprostredného násillia mal donútiť iného k análnemu styku a čin spáchať na chránenej osobe - na dieťati, čím mal spáchať zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že vyhodnotením vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní súd mal preukázané, že tvrdenie mal. X.. N., že obžalovaný sa dopustil konania, ktoré je uvedené v obžalobe, sa nezakladá na pravde. Podľa súdu boli značné pochybnosti ohľadne hodnovernosti výpovede maloletého poškodeného, pričom uvedené skutočnosti obžalovaný od začiatku trestného stíhania rozhodne popieral a súd zistil, že vo veci v prípravnom konaní neboli vykonané žiadne ďalšie relatívne dôkazy, o ktoré by sa mohlo trestné stíhanie opierať a to najmä ohľadka miesta činu, fotodokumentácia ako aj výsluch ďalších svedkov.

Mladistvý obžalovaný od začiatku popiera svoju vinu z predmetného skutku, rozhodne popieral, že kritického dňa bol s maloletým. Bol to práve on, ktorý je v tejto veci poškodený, keďže na druhý deň prišiel za ním starší syn poškodenej E. aj s poškodenou a obžalovaný bol napadnutý aj poškodenu, aj jej synom E.. U lekára neboli, keďže babka sa tak rozhodla a ani políciu nezavolali.

Túto okolnosť potvrdila aj svedkyňa G. F. - stará matka mladistvého obžalovaného, ktorá taktiež potvrdila, že s maloletým synom poškodenej bývajú v jednom dvore, kde sa vždy hrajú aj ďalšie deti vo dvore, s vnukom - obžalovaným nemá problémy, má aj dobré výsledky v škole.

Poškodená B. N. uvedené okolnosti zistila na základe toho, čo povedal jej maloletý syn po príchode domov, ktorý mal u seba nejaké hračky a keď sa ho spýtala na hračky povedal, že to má od obžalovaného, ktorý býva vedľa nich v spoločnom dvore. Syn sa rozplakal a vtedy povedal, že

obžalovaný mu prikázal, aby sa vyzliekol, aby „penis mu dával do huby“ a k tomuto malo dôjsť v jednom chlieve, ktorý sa nachádza vzadu za rodinným domom. Svedkyňa prezrela maloletého syna a všimla si, že mal zadoček červený, ale maloletého syna nezobrala hneď na vyšetrenie. Svedkyňa sa priznala, že na druhý deň 4.1.2014 ona a jej syn E. spoločne napadli mladistvého obžalovaného a zbili ho. Trestné oznámenie podávala asi na druhý deň. Súd zo zápisnice o výsluchu mal. osoby na čl. 3 spisu zistil, že k tomuto došlo až dňa 13.1.2014, keď došlo k výsluchu maloletého syna aj v prítomnosti detskej psychologičky a tlmočníka. Uvedená svedkyňa taktiež potvrdila, že ona sama videla, maloletého syna hrať sa spolu v chlieve, ktorý sa nachádza asi 40 - 50 metrov od jej domu s obžalovaným a pripomínala, že nemal odkiaľ vedieť čo sa tam deje. Z tejto okolnosti možno posúdiť benevolentnosť jej prístupu k maloletému synovi, že s kým sa hrá, či je to rovesník, alebo starší kamarát, túto skutočnosť si pravdepodobne neuvedomila.

Svedkyňa C. B., ako bývalá učiteľka v materskej škole, u maloletého syna poškodenej po tejto udalosti si nevšimla žiadnu zmenu správania sa a o udalosti sa dozvedela iba od matky maloletého, ktorá spomínala niečo o znásilnení a ona odporúčala matke, aby navštívili psychológa.

Z výpovede psychologičky - znalkyne PhDr. Kataríny Haidovej súd zistil, že znalkyňa spochybnila vierohodnosť výpovede maloletého, ktoré dieťa v rámci vyšetrenia nepovedalo nič konkrétne, nesprávalo sa neobvykle a nezistila žiadne stopy, ktoré by poukazovali na to, že dieťa prežilo traumatizujúcu udalosť.

V rámci vyšetrenia maloletý o sexuálnom násilí hovoril so sprievodom hnevu len pri výsluchu, pričom počas vyšetrenia nezistila prejavy úzkosti ani to nespozorovala, pričom ak sa zmienila o násilí pri zmienke o osobe obžalovaného reagoval neutrálne. Prejavy úzkosti ani hnevu u neho neboli. Na dieťaťi neboli badateľné emocionálne stopy sexuálneho násillia, na to poukazovala len matka, ale keď matka odišla z miestnosti a zostala tam sama s dieťaťom, dieťa neprejavilo žiadnu úzkosť, žiadne stopy po sexuálnom násilí. Samotná matka spozornela na možnosť sexuálneho násillia preto, lebo dieťa donieslo domov hračky a keď povedalo dieťa odkiaľ to má, to dalo podnet, aby sa témou zaoberala, pričom ju utvrdila aj tá skutočnosť, že zo škôlky dostala informácie o exhibicionistických tendenciách dieťaťa, čo ona dávala do súvislosti s kritickou udalosťou, čo znalkyňa zohľadnila v znaleckom posudku a vyhodnotila to tak, že tento jav v tomto veku nie je neobvyklý. Maloletý v tom období bol dieťaťom predškolského veku s intelektovými schopnosťami v pásme subnormy a s takto limitovaným intelektom korešpondovala výrazná porucha pozornosti. Detská osobnosť je aj prirodzene v tomto veku sugestibilná, myslenie dieťaťa je málo systematické, je v ňom značne zastúpená konfabulatória - fantazijná komponenta. Znalkyňa u dieťaťa predškolského veku nevyhlúčila sklon ku konfabulácii. U dieťa bola znížená kvalita spôsobu vnímania, čo bolo zvýšené sugestibilitou, výraznou poruchou pozornosti, v dôsledku čoho môže dôjsť k skresleniu vnímania reality a jej reprodukcie. V rámci vyšetrenia znalkyňa nezistila také okolnosti, ktoré by potvrdzovali, že dieťa bolo obeťou.

Prvostupňový súd zväziac vyššie uvedené okolnosti, najmä rozpory v tvrdeniach mladistvého obžalovaného a matky maloletého syna, vyhodnotiac najmä závery znaleckého posudku, z ktorých záverov je jednoznačné, že možno spochybniť reprodukciu prežitých udalostí zo strany maloletého, ale aj tú skutočnosť, že na základe výzvy súdu ani jeden z účastníkov konania nepodal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, pričom podľa názoru súdu nič by tomu nebolo bránilo na objasnenie celého prípadu, najmä čo sa týka doplnenia dokazovania fotodokumentáciou, alebo výsluchom ďalších svedkov, ktorí sa mohli v čase skutku nachádzať v spoločnom dvore účastníkov konania, súd uvedené okolnosti vyhodnotil v prospech mladistvého obžalovaného, keďže je jednoznačné, že nikto kritického dňa, ani matka maloletého nevidela a nenachytala obžalovaného pri takomto konaní, pričom takéto poznatky matka maloletého mala získať až po príchode maloletého domov, avšak neexistujú žiadne ďalšie dôkazy, ktoré by potvrdzovali vierohodnosť výpovede maloletého a preto súd v pochybnostiach v prospech obžalovaného tohto spod obžaloby oslobodil, keďže nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti výroku prvostupňového súdu, ktorým oslobodil obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, podal prokurátor priamo na hlavnom pojednávaní, bezprostredne po jeho vyhlásení odvolanie, ktoré neskôr písomne doplnil podaním zo dňa 30. 9. 2015 (číslo listu 117). Odvolanie prokurátor odôvodnil tým, že sa nemôže stotožniť s rozhodnutím súdu, keď vo veci vznikli určité pochybnosti, avšak tieto mali byť odstránené prípadným vypočutím samotného maloletého, ktorý v konaní pred súdom vypočutý nebol. Vykonanie tohto dôkazu bolo pritom navrhnuté zo strany prokurátora na hlavnom pojednávaní, avšak súd tento návrh bez bližšieho odôvodnenia zamietol. V písomnom vyhotovení rozsudku sa súd taktiež nezmieneil, z akého dôvodu nepristúpil k vykonaniu predmetného dôkazu. S poukazom na túto skutočnosť má prokurátor za to, že v danom prípade nebol dostatočne zistený skutkový stav veci a rozhodnutie súdu preto považuje za nezákonné. Zároveň treba s poukazom

na osobu páchatela, jeho obeť a spôsob vykonania skutku uviesť, že by bolo vhodné, aby bolo súdom vzhľadom na jeho pochybnosti preskúmané, či obvinení netrpí nejakou sexuálnou deviáciou, ktorá mohla mať vplyv na jeho konanie v danom prípade. Vzhľadom na tieto dôvody prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Trnave s poukazom na § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby zrušil a v zmysle § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu 1. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril i obhajca obžalovaného (číslo listu 119 - 120), ktorý uviedol že s odvolaním prokuratúry je možné súhlasiť, nakoľko z výpovede svedkyne C. B. vyplýva, že v čase, keď matka maloletého X. N. tejto svedkyňi uviedla, že menovaného maloletého znásilnili, svedkyňa nebadala, že by sa maloletý správal inak, nevidela žiadne zmeny v správaní. Matka maloletého síce tvrdila, že dieťa zoberie psychológovi na vyšetrenie, no potvrdenie alebo lekársky nález od psychológa matka do škôlky nedoniesla, ani ho svedkyňi neukázala. Maloletý si v triede v škôlke stiahol dole nohavice, ale robil to už predtým, ako sa mal stať tento incident. Vina obžalovaného bola vyvrátená aj znaleckým dokazovaním z odboru psychológie, keď zo záverov znaleckého posudku vyplýva že u maloletého X. je značne zastúpená kont. fabulatória tendencia a v tejto súvislosti poukazuje aj na výpoveď znalkyne na hlavnom pojednávaní. Skutočnosť, že sa stal skutok, tvrdila iba matka maloletého, jej vierohodnosť bola spochybnená výpoveďou svedkyne B., pričom vzhľadom na okolnosti prípadu, na vykonané dokazovanie možno konštatovať, že nebolo dokázané, že sa skutok stal. Obhajca poukázala i na to, že matka maloletého X. svojho syna k lekárovi nezobrala, maloletý nebol vyšetrený lekárom a do spisu nebol založený žiaden nález o zraneniach utrpených počas údajného análneho styku. Pokiaľ ide o vypočutie maloletého X. na hlavnom pojednávaní, obhajca poukázala v to, že jeho vypočutie navrhla obhajoba ešte v prípravnom konaní, ale tomuto návrhu vyšetrovateľ Policajného zboru nevyhovел, nakoľko výsluchom maloletého by bol bez úspešný vzhľadom na vek a rozumovú nevypelost' maloletého, s poukazom na znalecký posudok súd vec je psychológie. Obhajca navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora ako bezdôvodné zamietol.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317, ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd v zmysle § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku rozsudku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému podal obžalovaný odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo.

Konanie na súde I. stupňa bolo podľa názoru odvolacieho súdu vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, v dostatočnom rozsahu tak, aby bolo obžalovanému zaručené právo na spravodlivý súdny proces.

Prokurátor vo svojom odvolaní vytýka prvostupňovému súdu, že nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, keď nevyhovел návrhu prokurátora na vypočutie maloletého X. N. na hlavnom pojednávaní. Prokurátor tiež uvádza, že by bolo vhodné, ak by bolo súdom preskúmané, či obžalovaný netrpí nejakou sexuálnou deviáciou, ktorá by mohla mať vplyv na jeho konanie v danom prípade. Následkom

takto nedostatočne vykonaného dokazovania má byť podľa prokuratúry nesprávne rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci samej.

Pokiaľ ide o postup prvostupňového súdu, ktorý na hlavnom pojednávaní zamietol návrh prokurátora na doplnenie dokazovania výsluchom maloletého X. N., tento považuje odvolací súd za správny. Nemožno overiť tvrdenie obhajcu, ktoré uviedol vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora, že výsluch tohto maloletého svedka navrhovali už v prípravnom konaní, keďže o takomto návrhu sa v spise z prípravného konania nenachádza žiaden záznam. V čase konania hlavného pojednávania, na ktorom prokurátor navrhol vypočutie menovaného maloletého, t. j. na XX. X. XXXX, mal menovaný maloletý 7 rokov. Vzhľadom na jeho vek a závery znaleckého dokazovania z odvetvia psychológie, na ktoré poukazuje i prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, by bolo vykonanie výsluchu tohto dieťaťa na hlavnom pojednávaní jednak nevhodné pre osobu samotného maloletého a navyš od jeho z výsluchu sa nedá očakávať, že ním budú zistené skutočnosti, ktoré by mohli byť ako relevantné vyhodnotené v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd na tomto mieste opätovne poukazuje na závery znaleckého dokazovania súd z odvetvia psychológie, podľa ktorého sú intelektové schopnosti maloletého X. v pásme subnormy a so zníženým intelektom korešponduje výrazná porucha osobnosti. Jeho schopnosť vnímať pamätať si a reprodukovať prežité udalosti znížená, v dôsledku čoho môže dôjsť k skreslenému vnímaniu reality a ich reprodukcie. Z obsahu súdneho spisu, ani z vyjadrení prokurátora nie je zrejmé, prečo v prípravnom konaní orgány činné v trestnom konaní nevykonali výsluch maloletého svedka spôsobom, ktorým to umožňujú ustanovenia § 135 Trestného poriadku a nezabezpečili teda dôkaz, ktorý by bolo možné použiť v konaní pred súdom, a to aj bez potreby ďalšieho osobného výsluchu tohto maloletého svedka.

Vo vzťahu k námietke prokurátora o tom, že súd mal vykonať znalecké dokazovanie, prípadne iné dokazovanie, či obžalovaný netrpí nejakou sexuálnou deviáciou, odvolací súd uvádza, že prokurátor takýto návrh na dokazovanie v rámci konania pred prvostupňovým súdom nepredniesol. Pokiaľ mala prokuratúra pochybnosti o zdravotnom stave obžalovaného v tomto smere, nič jej nebránilo, aby v rámci prípravného konania vykonala potrebné znalecké, prípadne iné dokazovanie. Nie je úlohou súdu, aby na hlavnom pojednávaní vykonával dokazovanie, ktoré mohla vykonať prokuratúra v rámci prípravného konania, pričom v tomto prípade nejde o skutočnosť, ktorá by vyšla najavo až v konaní pred súdom. Za týchto okolností je potrebné rešpektovať princíp čiastočnej kontradiktórnosti trestného konania tak, ako ho ustanovuje § 2 ods. 11 Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené úvahy odvolacieho súdu, týkajúce sa odvolania prokurátora, považuje odvolací súd postup súdu I. stupňa pri vykonávaní dokazovania na hlavnom pojednávaní za vecne správny. Na tom nič nemení skutočnosť, že je možné súhlasiť s prokurátorom v tom, že napadnutý rozsudok vo svojom odôvodnení neobsahuje primerané vysvetlenie toho, prečo súd nevyhovel prokuratúre v jej návrhu na dokazovanie. Uvedený nedostatok napadnutého rozsudku však nie je takého charakteru, ktorý by viedol k zrušeniu napadnutého výroku.

Dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní prvostupňovým súdom vedie k nevyhnutnému a logickému záveru, že týmto nebolo dokázané, že sa stal skutok pre, ktorý je obžalovaný mladistvý I. F. trestne stíhaný. Pri absencii výpovede maloletého poškodeného X. N. neexistuje proti obžalovanému žiaden priamy dôkaz, ktorý by ho zo spáchania skutku usvedčoval. Výpovedi svedkyne poškodenej B. N. nekorešponduje žiaden z ďalších vykonaných dôkazov, naopak závery znaleckého dokazovania z odvetvia psychológie, ako i výpoveď svedkyne C. B. tento dôkaz výrazne spochybňujú. V prípravnom konaní neboli zabezpečené žiadne dôkazy, ktoré by objektivizovali tvrdenia maloletého X. zo sexuálne nevhodného a nezákonného správania sa obžalovaného, keď jeho matka nezobrala maloletého na lekárske vyšetrenie, ktoré by potvrdilo alebo vyvrátilo podozrenie, že na maloletom bol vykonaný análny styk tak, ako sa to uvádza v obžalobe. Vzhľadom na odstup času odkedy malo dôjsť k spáchaniu skutku do času konania hlavného pojednávania, nebolo možné takéto vyšetrenie dodatočne vykonať tak, aby z jeho výsledkov vyplynuli závery použiteľné v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní. Samotný obžalovaný spáchanie skutku od začiatku v celom rozsahu popiera. Uvedenú dôkaznú situáciu možno vyhodnotiť iba tak, že dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní nedokazujú, že sa stal skutok pre, ktorý je obžalovaný stíhaný, čo má za následok oslobodzujúci výrok v zmysle ustanovenia § 285 písm. a) Trestného poriadku.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a závery, odvolací súd odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda proti napadnutému výroku Okresného súdu Dunajská Streda v zmysle § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.